

Paritair Comité voor de metaal-, machine- en elektrische bouw

1110006 Metaalverwerkingsondernemingen - Limburg

Vervoerskosten.....	2
Collectieve arbeidsovereenkomst van 16 juni 1997 (45.237), gewijzigd door collectieve arbeidsovereenkomst van 19 april 1999 (51.026)	2
Collectieve arbeidsovereenkomst van 31 mei 2007 (83.859).....	8
Overuren.....	9
Collectieve arbeidsovereenkomst van 19 juni 1995 (38.686), laatst verlengd door de collectieve arbeidsovereenkomst van 31 mei 2007 (83.859)	9
Collectieve arbeidsovereenkomst van 13 mei 1997 (44.221), gewijzigd en verlengd door de collectieve arbeidsovereenkomsten van 19 april 1999 (50.669) en 31 mei 2007 (83.859).....	10
Collectieve arbeidsovereenkomst van 31 mei 2007 (83.859).....	12
Collectieve arbeidsovereenkomst van 28 maart 2007 (87.020)	13
Aanvullend vakantiegeld.....	17
Collectieve arbeidsovereenkomst van 9 juli 2007 (84.984).....	17
Eindejaarspremie.....	21
Collectieve arbeidsovereenkomst van 13 mei 1971 (634).....	21
Collectieve arbeidsovereenkomst van 20 februari 1989 (22.515), gewijzigd door de collectieve arbeidsovereenkomst van 16 juni 1997 (45.240).....	23
Aanvullend pensioen.....	26
Collectieve arbeidsovereenkomst van 20 november 2006 (85.748)	26
Collectieve arbeidsovereenkomst van 20 november 2006 (85.749)	26

Vervoerskosten

**Collectieve arbeidsovereenkomst van 16 juni 1997 (45.237), gewijzigd door
collectieve arbeidsovereenkomst van 19 april 1999 (51.026)**

HOOFDSTUK I. *Toepassingsgebied*

Artikel 1. Onderhavige collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers en werklieden van de ondernemingen welke onder het Paritair Comité voor de metaal-, machine- en elektrische bouw ressorteren, met uitzondering van de ondernemingen welke bruggen en metalen gebinten monteren.

Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt onder "werklieden" verstaan werklieden en werksters.

HOOFDSTUK II. *Vervoer per spoor*

Art. 2. Wat het door de NMBS georganiseerd vervoer betreft, wordt de bijdrage van de werkgevers in de kosten van de sociale abonnementen (treinkaart) van de NMBS bepaald op basis van het barema opgenomen in de bijlage van het koninklijk besluit dat getroffen wordt in uitvoering van de wet van 27 juli 1962 tot vaststelling van het bedrag van de werkgeversbijdrage in het verlies geleden door de NMBS ingevolge de uitgifte van abonnementen voor werklieden en bedienden.

HOOFDSTUK III. *Ander gemeenschappelijk openbaar vervoer*

Art. 3. Wat het ander gemeenschappelijk openbaar vervoer betreft, georganiseerd door de regionale vervoermaatschappijen, komen de ondertekenende partijen overeen wat volgt :

a) wanneer de prijs van het vervoer in verhouding staat tot de afstand, is de bijdrage van de werkgever gelijk aan de werkgeverstussenkomst in de prijs van het sociale abonnement (treinkaart) van de NMBS;

b) wanneer het een eenheidsprijs betreft, ongeacht de afstand, wordt de bijdrage van de werkgever forfaitair vastgesteld op 50 pct. van de werkelijke prijs betaald door de werkmán.

Art. 4. De modaliteiten van de bijdrage van de ondernemingen ten gunste van de werklieden die dit type van vervoer gebruiken worden door de ondertekenende partijen vastgelegd als volgt :

a) de werklieden leggen aan de werkgever een ondertekende verklaring voor waarin verzekerd wordt dat zij geregeld gemeenschappelijk openbaar vervoer, georganiseerd door de regionale vervoermaatschappijen, gebruiken om zich van hun verblijfplaats naar de plaats van tewerkstelling en omgekeerd te begeven; zij preciseren het aantal

effectief gereden kilometers. Zij zullen ervoor zorgen iedere wijziging van deze toestand in de kortst mogelijke tijd mede te delen;

b) bovendien is de bijdrage van de onderneming afhankelijk van het gebruik door de betrokkene van het goedkoopst uitvallende vervoermiddel;

c) de werkgever heeft steeds het recht om de waarachtigheid van deze verklaring na te gaan.

HOOFDSTUK IV. *Gemengde vervoermiddelen*

Art. 5. Ingeval de werkmán gebruik maakt van een combinatie van de trein met één of meerdere andere gemeenschappelijke openbare vervoermiddelen, en er slechts één vervoerbewijs afgeleverd wordt voor het geheel van de afstand - zonder dat in dit vervoerbewijs een onderverdeling wordt gemaakt per gemeenschappelijk openbaar vervoermiddel - zal de bijdrage van de werkgever gelijk zijn aan de werkgeverstussenkomst in het sociale abonnement (treinkaart) van de NMBS.

Art. 6. In elke andere combinatie van meer dan één gemeenschappelijk openbaar vervoermiddel dan voorzien in artikel 5, wordt de bijdrage van de werkgever voor het geheel van de afstand als volgt berekend :

Nadat voor elk afzonderlijk gemeenschappelijk openbaar vervoermiddel, waarvan de werkmán gebruik maakt, de bijdrage van de werkgever is berekend overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 2, 3a, 3b en 5 van deze collectieve arbeidsovereenkomst, worden de aldus bekomen bedragen opgeteld om de bijdrage van de werkgever voor het geheel van de afgelegde afstand vast te leggen.

Art. 7. Ingeval de werkmán tegelijk gebruik maakt van een openbaar gemeenschappelijk vervoermiddel en van een privé-vervoermiddel ander dan dat georganiseerd door de onderneming, zal de tussenkomst voor dit laatste vervoermiddel berekend worden zoals bepaald in onderstaand hoofdstuk V.

HOOFDSTUK V. *Werklieden die geen gemeenschappelijk openbaar vervoermiddel gebruiken*

Art. 8. § 1. Voor de werklíeden die geen gemeenschappelijk openbaar vervoermiddel gebruiken, wordt de bijdrage van de werkgever berekend op basis van de tabel opgenomen in bijlage aan deze collectieve arbeidsovereenkomst.

§ 2. Deze tabel neemt het op 1 februari 1997 geldige barema "wekelijkse werkgeverstussenkomst per kilometer in de prijs van het sociale abonnement (treinkaart) van de NMBS" over.

§ 3. De tabel wordt uitgebreid voor de afstanden van minder dan drie km, volgens het principe van een derde per kilometer van de wekelijkse bijdrage van de werkgever in de prijs van het sociale abonnement NMBS (treinkaart) voor de afstand van "0-3 km" zoals geldig op 1 februari 1997.

§ 4. Deze tabel is gekoppeld aan het indexcijfer van de consumptieprijsen. Voor de eerste maal is dit het indexcijfer van 1 januari 1997 : 121,38. Aanpassingen aan deze tabel grijpen plaats gelijktijdig met deze van de "werkgeverstussenkomsten per kilometer in de prijs van het sociale abonnement (treinkaart) van de NMBS" en gebeuren door het indexcijfer van de maand, voorafgaand aan de maand waarin het NMBS barema wijzigt, te plaatsen tegenover het indexcijfer van de maand, voorafgaand aan de maand van de vorige wijziging van het NMBS barema.

§ 5. Om de tegemoetkoming per dag te kennen moet men deze weekvergoeding door vijf of zes delen naargelang in het stelsel van de vijf- of zesdagenweek wordt gewerkt.

Art. 9. De beschikkingen van dit hoofdstuk zijn alleen toepasselijk indien de werkelijke heen en terug opgetelde afstanden ten minste één km bedragen.

Art. 10. Het aantal in aanmerking te nemen kilometers is dit van de kortste weg berekend op basis van de officiële dictionaire van de wettelijke afstanden langs de gewone wegen tussen al de gemeenten van België, die voorkomt in bijlage van het koninklijk besluit van 15 oktober 1969.

De afstand wordt aldus bepaald door het aantal kilometers tussen de gemeente waar de verblijfplaats van de werkmans is gevestigd en deze van de onderneming.

Nochtans, in geval van geografische onregelmatigheid voortvloeiend uit de localisatie van de onderneming en/of van de verblijfplaats van de werkmans, zal er van deze bepaling kunnen afgeweken worden op basis van een paritaire regeling op het vlak van de onderneming.

Art. 11. Voor de werklieden die in dezelfde gemeente wonen waar de onderneming gevestigd is, zal de tussenkomst van de werkgever berekend worden in functie van de kortste werkelijk afgelegde afstand van de verblijfplaats van de werkmans naar de onderneming.

Deze afstand heen en terug berekend, wordt afgerond naar de hogere of lagere kilometer naargelang de kilometerschijf vijfhonderd meter overschrijdt of niet.

Art. 11 bis. Voor werklieden die zich, voor een gedeelte of de ganse afstand, met de fiets verplaatsen wordt de bijdrage van de werkgever bedoeld in dit hoofdstuk V beschouwd als een fietsvergoeding.

De werkgever zal op vraag van de werknemer jaarlijks de nodige gegevens bevestigen die het de werknemer mogelijk maken zijn fietsgebruik aan te tonen. Deze gegevens hebben betrekking op de in aanmerking genomen afstand tot de werkplaats, het aantal gewerkte dagen en de betaalde vergoeding.

(Het artikel 11 bis is toegevoegd door de CAO van 19 april 1999 – 51.026, vanaf 1 januari 1999)

HOOFDSTUK VI. Door de ondernemingen met financiële deelneming van de werklieden georganiseerd of door de ondernemingen voor een gedeelte van het traject uitsluitend op eigen kosten georganiseerd vervoer

Art. 12. Wanneer het vervoer van de verblijfplaats naar de onderneming georganiseerd wordt door de ondernemingen uitsluitend op eigen kosten of met de financiële deelneming van de werklieden, moet deze collectieve arbeidsovereenkomst als uitgevoerd worden beschouwd zodra de lasten van de onderneming voor dezelfde afstand afgelegd per gebruiker-werkman, de werkgeverstussenkomst in de prijs van het sociaal abonnement (treinkaart) van de NMBS bereiken of overschrijden.

Indien dit niet het geval is, zal de toepassing van het beginsel volgens hetwelk de bijdrage van de onderneming gelijk is aan de werkgeverstussenkomst in de prijs van het sociaal abonnement NMBS (treinkaart) voor dezelfde afgelegde afstand op het vlak van de onderneming paritair worden geregeld.

Art. 13. Voor de berekening van de afstand afgelegd met het door de onderneming ingezette vervoermiddel, moet ermee rekening gehouden worden dat dit vervoermiddel tussen de verblijfplaats van de werkman en de plaats van de tewerkstelling in het algemeen niet de directe weg volgt.

In dit geval zal de afstand die als basis dient voor de tussenkomst van de werkgever op het vlak van de onderneming paritair worden bepaald.

Art. 14. Wanneer de werkman tegelijk gebruik maakt van een door de onderneming georganiseerd vervoermiddel en van een ander vervoermiddel, zal de tussenkomst van de werkgever berekend worden op grond van de totale afgelegde afstand, evenwel met aftrek van de reeds door de werkgever gedragen kosten voor het door hem georganiseerd vervoer.

De toepassing van het beginsel volgens hetwelk de bijdrage van de werkgever gelijk is aan de werkgeverstussenkomst in de prijs van het sociaal abonnement van de NMBS (treinkaart) zal op het vlak van de onderneming paritair worden geregeld, mits artikel 13 behoorlijk in overweging wordt genomen en rekening houdend met het door de werkman gebruikte vervoermiddel.

HOOFDSTUK VII. Tijdstip van de terugbetaling

Art. 15. De praktische schikkingen voor het betalen van de bijdrage van de werkgevers in de door de werklieden gedragen vervoerkosten zullen paritair op het vlak van de onderneming worden geregeld.

HOOFDSTUK VIII. Modaliteiten van de terugbetaling

Art. 16. De bijdrage gebeurt alleen voor de dagen aanwezigheid op het werk. Deze beschikking is evenwel niet van toepassing voor de werklieden die houder zijn van een abonnement. In dit geval kunnen zij ook de tussenkomst genieten voor de

afwezigheidsdagen voor zover deze dagen vallen in de geldigheidsperiode van het abonnement en dat zij de terugbetaling ervan niet kunnen bekomen.

De bijdrage van de ondernemingen in de vervoerkosten per spoor zal worden betaald tegen indiening van het speciale getuigschrift voor de sociale abonnementen afgeleverd door de NMBS.

De bijdrage van de ondernemingen in de vervoerkosten voor een ander gemeenschappelijk openbaar vervoer dan dat georganiseerd door de NMBS zal worden betaald op overlegging van de transportbewijzen afgeleverd door de regionale vervoermaatschappijen.

Voor de werklieden die geen openbaar vervoermiddel gebruiken, geschiedt de uitbetaling zonder bijzondere modaliteiten, behalve toepassing van artikel 18 hierna.

HOOFDSTUK IX. *Bijzondere beschikkingen*

Art. 17. In de gevallen waarin bij de in artikel 1 bedoelde ondernemingen verschillende en op sommige punten van deze collectieve arbeidsovereenkomst gunstiger oplossingen zouden van toepassing zijn, kunnen deze worden behouden.

Art. 18. Indien de werkgever het vraagt, zijn de werklieden ertoe gehouden de verplaatsingsmiddelen die ze gebruiken mee te delen. Zij zullen op eigen initiatief elke verandering van verblijfplaats of van vervoermiddel meedelen.

HOOFDSTUK X. *Slotbepalingen*

Art. 19. Deze collectieve arbeidsovereenkomst vervangt deze van 19 februari 1973 (registratie 1774/CO/11-01, Belgisch Staatsblad van 19 mei 1973) inzake het vervoer van de werklieden, gewijzigd bij collectieve arbeidsovereenkomst van 19 maart 1991 (Koninklijk besluit van 9 oktober 1991 - Belgisch Staatsblad van 31 januari 1992).

Art. 20. Deze collectieve overeenkomst, ingaande op 1 juli 1997, wordt voor onbepaalde duur gesloten. Zij kan worden opgezegd door één der partijen, mits zes maanden op voorhand opzegging wordt betekend per aangetekende brief gericht aan de voorzitter van het Paritair Comité voor de metaal-, machine- en elektrische bouw.

Bijlage aan de Collectieve Arbeidsovereenkomst van 16 juni 1997 inzake vervoerkosten van de werklieden

Uitvoering van artikel 8, § 1 van bovenstaande collectieve arbeidsovereenkomst

Tabel "Werkgeversbijdrage in het woon-werk verkeer" – Privé vervoermiddelen			
Aantal kilometer .	Wekelijkse bijdrage van de werkgever BEF	Aantal kilometer	Wekelijkse bijdrage van de werkgever BEF
1	45	43 - 45	548
2	90	46 - 48	577
3	135	49 - 51	610
4	145	52 - 54	630
5	158	55 - 57	650
6	168	58 - 60	671
7	175	61 - 65	697
8	185	66 - 70	731
9	195	71 - 75	765
10	205	76 - 80	798
11	217	81 - 85	834
12	224	86 - 90	864
13	236	91 - 95	900
14	246	96 - 100	932
15	257	101 - 105	967
16	265	106 - 110	1002
17	275	111 - 115	1036
18	286	116 - 120	1073
19	297	121 - 125	1106
20	305	126 - 130	1140
21	315	131 - 135	1173
22	326	136 - 140	1205
23	338	141 - 145	1238
24	348	146 - 150	1284
25	356	151 - 155	1305
26	368	156 - 160	1337
27	378	161 - 165	1369
28	389	166 - 170	1402
29	396	171 - 175	1434
30	407	176 - 180	1464
31 - 33	425	181 - 185	1496
34 - 36	458	186 - 190	1528
37 - 39	488	191 - 195	1561
40 - 42	517	196 - 200	1593

Collectieve arbeidsovereenkomst van 31 mei 2007 (83.859)

HOOFDSTUK I. Inleiding

A. Toepassingsgebied

Artikel 1. § 1. Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers en werklieden van de ondernemingen welke ressorteren onder het Paritair Comité voor de metaal-, machine- en elektrische bouw, met uitzondering van die ondernemingen die bruggen en metalen gebinten monteren.

§ 2. Onder "werklieden" wordt verstaan : de mannelijke en vrouwelijke arbeiders.

B. Algemeen verbindend verklaring

Art. 2. Ondertekenende partijen vragen dat onderhavige collectieve arbeidsovereenkomst zo vlug mogelijk bij koninklijk besluit algemeen verbindend wordt verklaard.

HOOFDSTUK XI. Vervoerskosten

Art. 32. Vanaf 1 januari 2007 worden door de werkgevers de vervoerkosten van de werklieden die worden ingeschakeld in de tewerkstellingscellen ten laste genomen, dit rekening houdend met de werkelijke afstanden afgelegd om deel te nemen aan de activiteiten van de tewerkstellingscellen en dit volgens de tarieven vastgelegd in de collectieve arbeidsovereenkomst van 16 juni 1997, gewijzigd door collectieve arbeidsovereenkomst van 19 april 1999, behoudens andere regelingen op ondernemingsvlak.

Art. 33. In de loop van het akkoord wordt een paritaire werkgroep opgericht ten einde een oplossing uit te werken voor de vervoersproblematiek voor werfarbeiders.

HOOFDSTUK XIV. Duur

Art. 38. Deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt gesloten voor bepaalde duur, gaande van 1 januari 2007 tot 31 december 2008, behoudens waar anders vermeld en met uitzondering van de bepalingen vermeld in volgende artikels : hoofdstuk II, hoofdstuk III, hoofdstuk IV, hoofdstuk VII, hoofdstuk IX, artikel 24, punt 3 en artikel 31 van hoofdstuk X en hoofdstuk XI en artikel 35 van hoofdstuk XII, die gesloten worden voor onbepaalde duur.

De bepalingen van onbepaalde duur kunnen worden opgezegd mits aangetekend schrijven aan de voorzitter van het nationaal paritair comité en waarvoor een opzegtermijn van 6 maanden geldt.

Overuren

Collectieve arbeidsovereenkomst van 19 juni 1995 (38.686), laatst verlengd door de collectieve arbeidsovereenkomst van 31 mei 2007 (83.859)

Nationaal akkoord 1995 – 1996

Artikel 1. Toepassingsgebied

Deze CAO is van toepassing op de werkgevers en arbeiders van de ondernemingen dewelke ressorteren onder het Paritair comité voor de metaal-, machine en elektrische bouw, met uitzondering van de ondernemingen welke bruggen en metalen gebinten monteren.

Art. 6. Bijkomende tewerkstellingsmaatregelen op ondernemingsvlak

§ 3. Onder de voorwaarde dat terzake op ondernemingsvlak een CAO wordt gesloten, wordt, in uitvoering van de artikelen 20bis, § 4 en 26bis, § 2bis van de arbeidswet van 16 maart 1971, de mogelijkheid geboden om de inhaalrust ten belope van maximaal het wettelijk bepaalde aantal overuren niet toe te kennen.

Art. 10. Duur

Deze CAO wordt gesloten voor bepaalde duur, heeft uitwerking met ingang van 1 januari 1995 en treedt buiten werking op 31 december 1996. *(Art. 6 §3 laatst verlengd tot en met 30 juni 2009 door art.21 van CAO 83.859 van 31 mei 2007)*

Collectieve arbeidsovereenkomst van 13 mei 1997 (44.221), gewijzigd en verlengd door de collectieve arbeidsovereenkomsten van 19 april 1999 (50.669) en 31 mei 2007 (83.859)

Nationaal akkoord 1997 – 1998

HOOFDSTUK I. *Inleiding*

1.1. Toepassingsgebied

Deze overeenkomst is van toepassing op de werkgevers en arbeiders van de ondernemingen die ressorteren onder het Paritair Comité voor de metaal-, machine- en elektrische bouw, met uitzondering van de ondernemingen welke bruggen en metalen gebinten monteren.

HOOFDSTUK III. *Tewerkstelling*

3.4. Arbeidsorganisatie

a. Partijen vragen het koninklijk besluit "Kleine Flexibiliteit" ... te verlengen tot 30 juni 2009 (CAO 83.859 van 31 mei 2007).

c. *Het sectoraal model "jaartijd" werd gewijzigd door punt 4.4. van de CAO van 19 april 1999, en wordt gewijzigd en verlengd tot 30 juni 2009 door CAO 83.859 van 31 mei 2007 :*

Voor de duur van het akkoord kan in de ondernemingen met of zonder syndicale delegatie de reële arbeidsduur, vastgelegd door het arbeidsreglement, verlengd of verkort worden en vervangen door speciale uurroosters overeenkomstig de bepalingen van artikel 20bis van de arbeidswet op basis van onderstaand model. Onderstaand model kan evenwel niet worden toegepast in ondernemingen waar reeds afspraken gemaakt werden inzake jaartijd.

De invoering van het sectoraal model volgens onderstaande procedure beperkt zich tot de arbeiders in dag- en tweeploegenstelsels. Voor de invoering van nieuwe ploegenstelsels, weekend werk alsook flexibele uurroosters die verder gaan dan onderstaand model, is een CAO op ondernemingsvlak vereist.

Het model kan eveneens niet worden ingevoegd voor arbeiders tewerkgesteld op werven of op zaterdag en/of zondag; hiervoor is een specifieke onderhandeling noodzakelijk.

1. Sectoraal model

De wekelijkse arbeidsduur kan maximum 5 uren boven of beneden de reële arbeidsduur in de onderneming liggen, zonder dat dit aanleiding geeft tot de betaling van een toeslag.

De dagelijkse arbeidsduur kan maximum 1 uur boven of onder de reële arbeidsduur in de onderneming liggen, zonder dat dit aanleiding geeft tot betaling van een toeslag.

De onderneming moet op jaarbasis de gemiddelde wekelijkse arbeidsduur respecteren zoals bepaald in de CAOen die in de onderneming gelden. De overschrijdingen worden bij voorkeur gecompenseerd door hele of halve dagen.

2. Procedure op ondernemingsvlak : indien de onderneming bovenstaand sectoraal model van jaartijd wenst toe te passen wordt het arbeidsreglement aangepast conform de bepalingen van de wet van 8 april 1965 tot instelling van de Arbeidsreglementen. Deze aanpassing geldt tot uiterlijk 30 juni 2009. Als dit sectoraal model niet verlengd wordt op sector- of op ondernemingsvlak, dan worden vanaf 1 juli 2009 automatisch de aangepaste bepalingen inzake jaartijd uit het arbeidsreglement geschrapt.

(Deze paragraaf werd gewijzigd door art.22 van CAO 83.859 van 31 mei 2007, van 1 januari 2007 tot en met 30 juni 2009 .)

De aangepaste bepalingen inzake jaartijd worden eveneens uit het arbeidsreglement geschrapt, bij herstructurering of wanneer de onderneming overgaat tot meervoudig ontslag, zoals bepaald in hoofdstuk II, 2.1. § 4 van de onderhavige overeenkomst, tenzij anders wordt overeengekomen.

De onderneming die wenst gebruik te maken van dit sectoraal model dient voorafgaandelijk de syndicale delegatie, of bij ontstentenis de arbeiders, de nodige informatie en motivatie te geven.

Zonder dat het principe van de invoering van het sectoraal model in vraag wordt gesteld, worden voorafgaandelijk aan de invoering concrete omkaderingsmaatregelen uitgewerkt. Deze betreffen onder meer de concrete uurroosters, de referteperiode voor de berekening van de gemiddelde arbeidstijd, de verwittigingstijd ... Tot de concrete omkaderingsmaatregelen behoren eveneens het aantal interimarissen en het aantal arbeiders met contracten van bepaalde duur.

3. Bijkomende voorwaarden

Het koninklijk besluit "Kleine Flexibiliteit", zoals vermeld onder punt 3.4.a. van de onderhavige overeenkomst, is niet van toepassing op de arbeiders waarvoor het sectoraal model "jaartijd" ingevoerd werd.

De ondernemingen die het sectoraal model "jaartijd" invoeren moeten, indien zij beroep doen op uitzendkrachten omwille van buitengewone vermeerdering van werk, deze contracten beperken tot maximaal drie maanden. Indien beroep gedaan wordt op arbeiders met contracten van bepaalde duur dienen deze een minimum duurtijd te hebben van 6 maanden.

De onderneming moet een recht op 4/5-werk voor minstens 10% van de tewerkgestelde arbeiders instellen.

HOOFDSTUK V. *Diversen*

5.5. Duur

Deze CAO wordt gesloten voor bepaalde duur, gaande van 1 januari 1997 tot 31 december 1998, behoudens waar anders vermeld. *(Art. 3.4 verlengd tot en met 30 juni 2009 door CAO 83.959 van 31 mei 2007.)*

Collectieve arbeidsovereenkomst van 31 mei 2007 (83.859)

Nationaal akkoord 2007 – 2008

HOOFDSTUK I. *Inleiding*

A. Toepassingsgebied

Artikel 1.

§ 1. Deze CAO is van toepassing op de werkgevers en werklieden van de ondernemingen welke ressorteren onder het Paritair Comité voor de metaal-, machine- en elektrische bouw, met uitzondering van die ondernemingen die bruggen en metalen gebinten monteren.

HOOFDSTUK VIII. *Arbeidstijd en flexibiliteit*

Art. 20.

Partijen vragen het koninklijk besluit "Kleine Flexibiliteit" van 6 februari 2006 te verlengen tot 30 juni 2009.

HOOFDSTUK XIV. *Duur*

Art. 38.

Deze CAO wordt gesloten voor bepaalde duur, gaande van 1 januari 2007 tot 31 december 2008, behoudens waar anders vermeld.

Collectieve arbeidsovereenkomst van 28 maart 2007 (87.020)

Instelling van een plus minus conto

Artikel 1. Toepassingsgebied

Deze CAO is van toepassing op de werkgevers en werklieden van ondernemingen actief in het bouwen en de assemblage van autovoertuigen en de ondernemingen actief in de fabricage van onderdelen en toebehoren voor de autovoertuigen, gelegen in de Vlaamse provincies of in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en vallend onder het Paritair Comité voor de metaal-, machine- en elektrische bouw.

Art. 2. Voorwerp

Deze CAO wordt gesloten in uitvoering van de artikelen 204 tot 214 van de wet houdende diverse bepalingen (I) van 27 december 2006 (Belgisch Staatsblad van 28 december 2006) tot invoering van het plus minus conto, hierna genoemd "de wet".

Art. 3. Motivatie

De ondernemingen die vallen onder het toepassingsgebied zoals bepaald in artikel 1 van de huidige CAO, beantwoorden op cumulatieve wijze aan de volgende kenmerken :

- 1° ze behoren tot een sector gekenmerkt door een sterke internationale concurrentie;
- 2° ze zijn gekenmerkt door langdurige productiecycli die over meerdere jaren lopen waardoor de gehele onderneming of een homogeen deel ervan geconfronteerd wordt met een langdurige, substantiële vermeerdering of vermindering van het werk;
- 3° ze zijn gekenmerkt door de noodzaak om een sterke stijging of daling van de vraag naar een nieuw ontwikkeld en industrieel vervaardigd product op te vangen;
- 4° ze kampen met specifieke economische redenen die het onmogelijk maken om de gemiddelde wekelijkse arbeidsduur te respecteren binnen de referteperiodes die de arbeidswet van 16 maart 1971 toelaat.

De vier bovenstaande kenmerken blijken afdoend uit onderstaande elementen :

- De laatste jaren is de auto-industrie genoodzaakt verregaande aanpassingen door te voeren ingevolge de liberalisering van de Europese en de wereldmarkten;
- De niet aflatende concurrentiedruk en de opkomst van de zogeheten groeimarkten beïnvloeden de investeringsbeslissingen van de autoconstructeurs;
- De concurrentie is niet alleen aanwezig tussen de verschillende merken maar ook binnen één merk, zowel op Europees als op wereldvlak;
- Kenmerkend voor de betrokken ondernemingen is het feit dat de activiteit die zij ontplooiën bepaald wordt door langdurige productiecycli. De productiecycclus van een nieuw model bestaat meerdere jaren, waarbij het eerste en of het tweede jaar gekenmerkt zijn door een intensieve productiefase (met de nodige aanpassingsproblemen en kinderziekten) terwijl het derde en het vierde jaar de productie moet beantwoorden aan een stijgende vraag, om in het 5 en 6de jaar in

een dalende vraag om te buigen. Sommige modellen of merken hebben productiecycli die korter zijn dan 6 jaar maar het verloop ervan is in elk geval gelijkaardig;

- Om te kunnen beantwoorden aan deze sterk stijgende of dalende vraag, moet er respectievelijk kunnen ingespeeld worden op deze langdurige, substantiële vermeerdering of vermindering van het werk. Gezien de langdurige productiecyclus is het niet mogelijk dit te organiseren binnen de bestaande wetgeving zonder overschrijding van de in de arbeidswet van 16 maart 1971 bepaalde referteperiodes.

Art. 4. Ontbindende voorwaarde

Deze CAO is slechts geldig voor zover de in artikel 3 genoemde ingeroepen motieven, worden erkend door de Minister van Werk, op unaniem en eensluidend advies van de Nationale Arbeidsraad.

Art. 6. Sectoraal kader

In uitvoering van artikel 208, § 2 van de wet worden volgende grenzen vastgelegd :

1° De maximale referteperiode :

De maximale referteperiode voor de toepassing van deze sectorale regeling wordt vastgelegd op 6 jaar.

2° De minimale termijn inzake kennisgeving voor wijziging van de uurroosters :

De minimale termijn van de kennisgeving voor de wijziging van de uurroosters, die voortvloeien uit de toepassing van deze sectorale regeling bedraagt 7 kalenderdagen.

Deze minimale termijn kan bij CAO op ondernemingsvlak worden verminderd tot minimaal 3 werkdagen op voorwaarde dat hierover een bijzondere overlegprocedure aan vooraf is gegaan.

3° De maximale overschrijding van de dagelijkse en de wekelijkse arbeidsduur alsook het maximaal aantal uren van overschrijding van de gemiddelde toegestane arbeidsduur :

1) De dagelijkse grens van toepassing op ondernemingsvlak mag overschreden worden met maximaal 2 uur tot maximum 10 uur per dag;

2) De wekelijkse grens van toepassing op ondernemingsvlak mag overschreden worden met maximaal 8 uur tot maximum 48 uur per week;

3) Het maximaal aantal uren van overschrijding van de gemiddelde toegestane arbeidsduur bedraagt 240 uur.

4° Omschrijving van de onderdelen van het bevoegdheidsdomein van het betrokken paritair orgaan:

Het toepassingsgebied van de huidige CAO komt overeen met de omschrijving van de onderdelen van het bevoegdheidsdomein van het paritair orgaan, waarnaar de wet verwijst in artikel 208, § 2, 4°.

Art. 7. Procedure op ondernemingsniveau

§ 1. Een onderneming zal het bij deze CAO ingevoerd afwijkend regime slechts kunnen toepassen wanneer op ondernemingsniveau een CAO gesloten wordt tussen de werkgever en alle representatieve werknemersorganisaties die in de vakbondsafvaardiging vertegenwoordigd zijn.

Bij ontstentenis van een vakbondsafvaardiging dient een CAO te worden gesloten met alle werknemersorganisaties vertegenwoordigd in het paritair comité.

De CAO inzake het afwijkend regime wordt ter kennisgeving overgemaakt aan de voorzitter van het paritair comité.

§ 2. Een onderneming die het bij deze CAO ingevoerd afwijkend regime wenst in te voeren zal in de CAO moeten motiveren dat zij cumulatief beantwoordt aan de criteria van artikel 204 van de wet.

De door de CAO ingeroepen motieven moeten voorafgaandelijk door de Minister van Werk worden erkend op unaniem en eensluidend advies van de Nationale Arbeidsraad.

§ 3. De CAO gesloten op ondernemingsniveau dient, binnen de door artikel 4 vastgestelde grenzen, de concrete toepassingsmodaliteiten vast te leggen.

Minstens moeten volgende punten worden gepreciseerd :

1. de arbeidsduurgrenzen;
2. de duur en de aanvang van de toepasselijke referteperiode;
3. wat de uurroosters betreft :
 - alle uurroosters die worden toegepast;
 - de manier waarop een verandering van uurroosters kan worden doorgevoerd;
 - de wijze waarop en de termijn waarbinnen de uurroosters bekend moeten worden gemaakt aan de werknemers;
4. een afsprakenkader inzake tijdelijke werkloosheid met name omschrijving van de welbepaalde gevallen, de te volgen procedure en bovendien de gevolgen voor de verderzetting van het plus minus conto;
5. de aard van de arbeidsovereenkomsten van de bij het plus minus conto betrokken arbeiders;
6. de regeling van de gevolgen in geval van in- en uitdiensttreding;
7. de effecten voor het behoud of de bevordering van de werkgelegenheid (zie bijlage);
8. de methode van berekening van het gemiddelde loon dat zal worden toegekend in de referteperiode;
9. de maandelijkse informatie aan de betrokken arbeiders :
 - in het bijzonder de bespreking van het sociaal document dat de arbeider informeert over de staat van zijn prestaties in verhouding tot de gemiddelde wekelijkse arbeidsduur die hij is gehouden te presteren;
10. de vakantieregeling en andere gebeurtenissen buiten tijdelijke werkloosheid, die een schorsing van de arbeidsovereenkomst tot gevolg hebben;
11. het definiëren en het regelen van de situaties waar het presteren van overuren mogelijk is.

§ 4. In afwijking van de artikelen 11 en 12 van de wet van 8 april 1965 tot instelling van de arbeidsreglementen, worden de bepalingen van de CAO, gesloten in uitvoering van en conform met de bepalingen van dit artikel, die het arbeidsreglement wijzigen, in dit reglement ingeschreven zodra deze CAO werd geregistreerd op de Griffie van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg.

Art. 8. Duur

Deze CAO wordt gesloten voor onbepaalde duur vanaf 1 januari 2007, onder voorwaarde van goedkeuring door de Minister van Werk en na unaniem en eensluidend advies van de Nationale Arbeidsraad.

Bijlage aan de CAO van 28 maart 2007 tot instelling van een plus minus conto

Eén van de bedoelingen van de invoering van regimes van plus minus conto is zoveel als mogelijk de werkgelegenheid in de ondernemingen te stabiliseren of deze zelfs uit te breiden.

Dit betekent dat de ondernemings-CAO moet bepalen wat de effecten zijn van de invoering van dergelijk stelsel voor het behoud of de bevordering van de werkgelegenheid in de onderneming.

Dit betekent tevens dat, mocht er zich in de betrokken onderneming toch een probleem van tewerkstelling voordoen, er geen naakte ontslagen om economische redenen zullen doorgevoerd worden.

Aanvullend vakantiegeld

Collectieve arbeidsovereenkomst van 9 juli 2007 (84.984)

Wijziging en coördinatie van de statuten van het "Fonds voor bestaanszekerheid van de metaalverwerkende nijverheid"

Artikel 1. Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers, werklieden en werksters van de ondernemingen die onder het Paritair Comité voor de metaal-, machine- en elektrische bouw ressorteren.

Art. 2. De tekst van de statuten van het "Fonds voor bestaanszekerheid van de metaalverwerkende nijverheid" wordt gewijzigd. De tekst van de statuten wordt gecoördineerd als volgt.

Art. 3. Deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt gesloten voor een periode van onbepaalde duur en heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2007.

Zij kan worden opgezegd met een opzegging van zes maanden met betekend bij een ter post aangetekende brief, gericht aan de voorzitter van het Paritair Comité voor de metaal-, machine- en elektrische bouw.

Zij vervangt de collectieve arbeidsovereenkomst van 28 maart 2007, met hetzelfde opschrift, geregistreerd onder het nummer 82972/CO/111, welke de collectieve arbeidsovereenkomsten van 30 mei 2005 en 19 december 2005, met hetzelfde opschrift, heeft vervangen, welke op haar beurt de collectieve arbeidsovereenkomst van 7 juli 2003, met hetzelfde opschrift, heeft vervangen met uitzondering van de artikels 14, § 2, 19bis, § 1, § 2 en § 4, 19ter, § 2, 19sexies en artikel 21, § 1, 4°, die van kracht blijven tot en met 30 juni 2009, conform de collectieve arbeidsovereenkomsten van 24 april 2007 betreffende de wijziging van de statuten van het "Fonds voor bestaanszekerheid van de metaalverwerkende nijverheid".

HOOFDSTUK II. *Toepassingsgebied*

Art. 5. § 1. Deze statuten, evenals de wijze van uitvoering, bepaald door het Paritair Comité voor de metaal-, machine- en elektrische bouw zijn toepasselijk op de werkgevers die door hun activiteit in België ressorteren onder bovenvermeld paritair comité, evenals op de door hen in België tewerkgestelde werklieden, werksters en industriële leerlingen.

§ 2. De statuten zijn echter voor wat het artikel 14, § 2, en de bepalingen onder hoofdstuk V, A, B en C betreft niet van toepassing op de ondernemingen en hun werklieden en werksters die bij de oprichting van het fonds vrijgesteld waren van de betaling van de bijdragen voor bestaanszekerheid, bepaald in artikel 14, § 2, door het bestaan op ondernemingsvlak van een overeenkomst die gelijkwaardige voordelen

toekent aan de werklieden en werksters, voor zover deze overeenkomst nog steeds van kracht blijft en door het college van de voorzitters van het fonds als dusdanig erkend is.

De statuten zijn evenmin van toepassing voor wat het artikel 14, § 2, en de bepalingen onder hoofdstuk V, A, B en C betreft, op de ondernemingen en hun werklieden en werksters die ontstaan zijn na de oprichting van het fonds, als gevolg van een afsplitsing van de in vorige alinea bedoelde ondernemingen voor zover door een overeenkomst op ondernemingsvlak gelijkwaardige voordelen worden toegekend aan de werklieden en werksters en voor zolang deze overeenkomst van kracht blijft en door het college van de voorzitters van het fonds als dusdanig erkend wordt.

§ 3. De statuten zijn echter voor wat betreft het artikel 14, § 6 niet van toepassing op de ondernemingen welke bruggen en metalen gebinten monteren.

Art. 5bis. § 1. Deze statuten, evenals de wijze van uitvoering, bepaald door het Paritair Comité voor de metaal-, machine- en elektrische bouw, zijn eveneens toepasselijk op de buiten België gevestigde werkgevers die door hun activiteit in België ressorteren onder bovenvermeld paritair comité, evenals op hun werklieden en werksters, voor zover deze minstens 15 dagen door hen in België tewerkgesteld zijn.

§ 2. Elke werkgever die gevestigd is in een staat die deel uitmaakt van de Europese Economische Ruimte, dient vanaf 1 januari 2000 in België bij het fonds voor bestaanszekerheid aangifte te doen van de duur van zijn voorgenomen activiteit door middel van een geldig E101-formulier, overeenkomstig artikel 14bis, § 1 a van de verordening (EEG) nr. 1408/71 van de Raad en het artikel 11 van de verordening (EEG) nr. 574/72 van de Raad, of indien het een werkgever betreft van een derde staat, door middel van een vergelijkbaar attest van zijn land van oorsprong.

Vanaf een aangegeven activiteit van 12 maanden binnen een periode van 24 maanden, te rekenen vanaf de eerste dag aangegeven activiteit in België, moet deze onderneming daarenboven aan het fonds voor bestaanszekerheid een lijst overmaken van de door haar in België tewerkgestelde werklieden en werksters, alsook van de aan hen betaalde brutolonen, die in aanmerking komen voor de berekening van de sociale zekerheidsbijdragen in hun land van oorsprong en die betrekking hebben op hun activiteit in België.

Bij wijze van overgang wordt de activiteit van deze ondernemingen in België vanaf 1 januari 1998 tot 31 december 1999 meegerekend voor de bepaling van genoemde termijn van 12 maanden.

Deze aangifteverplichting is geldig vanaf 1 januari 2000.

§ 3. Vanaf de eerste dag activiteit na de genoemde periode van 12 maanden, zijn de ondernemingen bedoeld in § 2, de in artikel 14, § 2 tot en met § 5 vermelde bijdragen verschuldigd.

Deze bijdragen worden berekend op basis van de volgens § 2 aangegeven lonen.

Indien echter aan het fonds voor bestaanszekerheid aangetoond kan worden dat in het land van oorsprong de gedetacheerde arbeider van dezelfde bescherming geniet of van een bescherming geniet die essentieel vergelijkbaar is, als gevolg van de verplichtingen waaraan de buitenlandse werkgever in zijn land van oorsprong reeds onderworpen is, is deze werkgever vrijgesteld van de betaling van de bijdrage.

Het college van voorzitters beoordeelt de aanvragen tot vrijstelling. In geval van betwisting is de Arbeidsrechtbank van Brussel bevoegd.

§ 4. Als een onderneming geen of geen geldige aangifte heeft gedaan zoals voorzien in § 2, is deze onderneming vanaf de eerste dag activiteit in België een door het fonds voor bestaanszekerheid bepaalde en gepubliceerde forfaitaire bijdrage verschuldigd.

Deze onderneming kan haar toestand regulariseren door alsnog te voldoen aan de aangifteplicht voorzien in § 2, binnen een termijn van 90 dagen na de datum van de opvragingbijdragen.

§ 5. Het fonds voor bestaanszekerheid zal de buitenlandse werkgevers informeren over hun rechten en plichten ten aanzien van het fonds voor bestaanszekerheid ten laatste nadat deze hun aangifte bedoeld in § 2 hebben ingediend.

§ 6. Werklieden en werksters van buitenlandse ondernemingen bedoeld in § 2 genieten, op hun aanvraag, van de uitkeringen bepaald in deze statuten, voor zover :

- zij op het ogenblik dat het recht geopend wordt in dienst zijn van een bijdrageplichtige onderneming;
- de werkman of werkster gedurende minstens 15 kalenderdagen in België werd tewerkgesteld in deze onderneming, te rekenen vanaf het moment dat deze bijdrageplichtig is;
- de werkman of werkster in zijn land van oorsprong recht heeft op de uitkeringen van een sociaal zekerheidsregime waarop de uitkering van het fonds voor bestaanszekerheid een aanvulling is.

Het fonds voor bestaanszekerheid bepaalt en publiceert welke documenten voorgelegd moeten worden om recht te hebben op een aanvullende uitkering.

Werklieden en werksters vermeld in de door hun werkgever ingediende aangifte, bedoeld in § 2, 2de lid, worden door het fonds voor bestaanszekerheid over hun rechten geïnformeerd.

HOOFDSTUK V. *Rechthebbenden en bijslagen*

A. Werkloosheidsuitkeringen

A.D. Aanvullend vakantiegeld

Art. 19 nonies. De in artikel 5 §1 en artikel 5bis, § 6 bedoelde werklieden en werksters, tewerkgesteld in een voltijdse of een deeltijdse dienstbetrekking hebben vanaf 2001 recht op de vergoeding vastgesteld in artikel 20, § 2, voor zover ze als pas afgestudeerde van een aanvullend vakantiegeld genieten dat door de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening ten laste wordt genomen.

Het aantal uitkeringen is gelijk aan het aantal uitkeringen dat door de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening wordt toegekend.

Indien werklieden en werksters, bedoeld in artikel 5bis, § 6 en de grensarbeiders van in België gevestigde ondernemingen niet voldoen aan de voorwaarde vermeld in artikel 19nonies, § 1, dan wordt een gelijkwaardige forfaitaire vergoeding toegekend volgens de modaliteiten en de voorwaarden vastgesteld door het college van de voorzitters.

Art. 19decies. De in artikel 5, § 1 en artikel 5bis, § 6 bedoelde werklieden en werksters, tewerkgesteld in een voltijdse of een deeltijdse dienstbetrekking hebben vanaf 2007 recht op de vergoeding vastgesteld in artikel 20, § 2 voor zover ze als arbeider van 50 jaar of meer van een aanvullend vakantiegeld genieten na een periode van inactiviteit dat geheel of ten dele door de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening ten laste wordt genomen.

Het aantal uitkeringen is gelijk aan het aantal uitkeringen dat door de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening wordt toegekend.

Indien werklieden en werksters, bedoeld in artikel 5bis, § 6 en de grensarbeiders van in België gevestigde ondernemingen, niet voldoen aan de voorwaarde vermeld in artikel 19decies § 1, dan wordt een gelijkwaardige forfaitaire vergoeding toegekend volgens de modaliteiten en de voorwaarden vastgesteld door het college van de voorzitters.

A.E. Bedrag van de uitkeringen

Vanaf 1 januari 2008 wordt als aanpassing aan de index en de welvaart de aanvullende vergoeding voor tijdelijke werkloosheid gebracht op 9,40 EUR voor een hele uitkering en 4,70 EUR voor een halve uitkering.

Eindejaarspremie

Nationaal

Collectieve arbeidsovereenkomst van 13 mei 1971 (634)

Hoofdstuk I : Toepassingsgebied

Artikel 1 Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers en werklieden van de ambachtelijke metaalbewerkingsondernemingen, welke onder het Nationaal Paritair Comité voor de metaal-, machine en elektrische bouw ressorteren, met uitzondering van de industriële metaalbewerkingsondernemingen en de ondernemingen welke bruggen en metalen gebinten monteren.

Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt onder "werklieden" verstaan, de werklieden en werksters.

*Hoofdstuk Vbis : **Eindejaarspremie***

Artikel 13bis Onverminderd voordeliger bepalingen op het vlak van de ondernemingen wordt een eindejaarspremie toegekend aan de werklieden tewerkgesteld in de ondernemingen bedoeld bij artikel 1.

Deze eindejaarspremie, uitgedrukt in een percentage van het jaarlijks brutoloon dat overeenstemt met het loon voor effectief gepresteerde uren en het loon voor bijkomende prestaties, wordt vanaf het jaar 1976 vastgesteld op 6,24 pct.

Het jaarlijks brutoloon wordt evenwel vermeerderd met het normaal loon dat overeenstemt met alle afwezigheidsdagen te wijten aan een arbeidsongeval en beroepsziekte.

Het bedrag van de eindejaarspremie voor 1976 wordt uitgekeerd als volgt:

a) 2/3 van het bedrag wordt betaald bij de loonuitbetaling gelegen voor 31 december 1976;

b) 1/3 van het bedrag wordt betaald bij de loonuitbetaling gelegen voor 30 juni 1977.

Het bedrag van de eindejaarspremie is verschuldigd aan de werklieden die sedert ten minste drie maand in het personeelsregister van de onderneming zijn ingeschreven op 30 november van het refertejaar.

In geval van afdanking, andere dan om dringende redenen, en in geval van opruistelling van de werkmán, wordt dat percentage volgens dezelfde regeling als hierboven toegepast op het loon verdiend tijdens het refertejaar; in deze laatste

gevallen geschiedt de betaling van de premie op het ogenblik van het vertrek van de werkmán.

In geval van overlijden van de werkmán, wordt de premie toegekend aan de rechthebbenden van de overleden werkmán en berekend volgens dezelfde regeling als hierboven.

Voor de toepassing van voormelde bepalingen dient onder refertejaar te worden verstaan, de periode tussen 1 december van het voorafgaande jaar en 30 november van het jaar waarin de eerste betaling gebeurt.

Hoofdstuk VIII : *Inwerkingtreding – Geldigheid*

Artikel 21

Deze collectieve arbeidsovereenkomst heeft uitwerking met ingang van 1 januari 1971 en is geldig voor onbepaalde tijd.

Limburg

Collectieve arbeidsovereenkomst van 20 februari 1989 (22.515), gewijzigd door de collectieve arbeidsovereenkomst van 16 juni 1997 (45.240)

Eindejaarspremie in de provincie Limburg

HOOFDSTUK I. Toepassingsgebied

Artikel I. Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers, werklieden en werksters van de ondernemingen gevestigd in de provincie Limburg, welke ressorteren onder het Paritair Comité voor de metaal-, machine- en elektrische bouw, met uitzondering van de ondernemingen welke bruggen en metalen gebinten monteren.

HOOFDSTUK II. Toekennings- en betalingsmodaliteiten

Art. 2. Een 13de maand loon in alle ondernemingen wordt als volgt geprogrammeerd in het kader van de 38-urenweek :

- 1989 : 46 uren normaal loon
- 1990 : 86 uren normaal loon
- 1991 : 125 uren normaal loon
- 1992 : 165 uren normaal loon

De werklieden en werksters moeten één jaar dienst hebben op 30 november van het kalenderjaar waarin de eindejaarspremie wordt toegekend.

In de ondernemingen waar op weekbasis minder of meer dan 38 uren gepresteerd en betaald wordt, dient het aantal uren, dat hierbovenvermeld werd, als volgt aangepast.

	36u/week	37u/week	39u/week	40u/week
1989	44	45	47	48
1990	81	84	88	91
1991	118	122	128	132
1992	156	160,33	169	173,33

Art. 3. De eindejaarspremie wordt uitgekeerd, tegelijk met de laatste loonuitbetaling gelegen voor 25 december van elk kalenderjaar. Van deze algemene regel kan worden afgeweken in de gevallen, opgesomd in artikel 5.

Zij wordt berekend op grond van het basisuurloon van december van het betrokken kalenderjaar, premies of toeslagen van welke aard ook niet inbegrepen, met uitzondering van de produktiepremies. Afwijkingen kunnen op het vlak van het bedrijf worden besproken.

In alle gevallen wordt de eindejaarspremie, bij toepassing van de 5-dagenweek, toegekend naar rato van 1/260e per dag, effectief gepresteerd in de referteperiode, begrepen tussen 1 december van het vorig kalenderjaar en 30 november van het betrokken kalenderjaar met als maximum 260/260e.

Art. 4. Hebben recht op de eindejaarspremie, de werklieden en werksters die volgende twee voorwaarden vervullen :

- a. in dienst zijn op 30 november van het betrokken kalenderjaar;
- b. op die datum minstens drie maanden anciënniteit in de onderneming hebben bereikt.

Art. 5. In afwijking aan artikel 4 *a*, wordt de eindejaarspremie uitbetaald :

- a. aan de werklieden en werksters die gepensioneerd werden of met brugpensioen gingen in de loop van het refertejaar, tegelijk met de laatste loonuitbetaling, tenzij zij bij hun vertrek andere minstens evenwaardige voordelen genieten overeenkomstig hetgeen gebruikelijk is in de onderneming;
- b. aan de persoon die de begrafenis kosten heeft gedragen voor een overleden werkman of werkster, ter gelegenheid van de voorlegging van het bewijs van betaling, hetzij het gebruikelijk is dat de onderneming bij overlijden andere minstens evenwaardige voordelen toekent;
- c. aan de werklieden die onder de wapens worden geroepen, tegelijk met de laatste loonuitbetaling voor de legerdienst of bij aanbidding van de betrokkene op het werk in de gevallen waar de eerste vermelde regeling niet meer kan worden toegepast;
- d. aan de werklieden en werksters die door de werkgever worden ontslagen wegens andere dan dringende reden, tegelijk met de laatste loonuitbetaling bij uitdiensttreding;
- e. aan de werklieden en werksters bij de beëindiging van de volgende arbeidsovereenkomsten : stagecontracten, contracten van bepaalde duur, contracten voor een duidelijk omschreven werk en vervangings- contracten, tegelijk met de laatste loonuitbetaling bij uitdiensttreding;

Art. 6. Met effectief gepresteerde dagen worden gelijkgesteld :

- de betaalde feestdagen;
- de vakantiedagen;
- de dagen klein verlet;
- de dagen van afwezigheid ingevolge arbeidsongeval, zolang de eindejaarspremie niet begrepen is in de arbeidsongevallenvergoeding, wanneer er prestaties in de referteperiode zijn geweest;
- de dagen van gedeeltelijke werkloosheid om economische redenen, met een maximum van 120 dagen per referteperiode;
- de dagen van ziekte en ongeval van gemeen recht, met een maximum van 90 dagen per geval (hervalling inbegrepen), zonder dat per referteperiode meer dan 90 dagen kunnen worden gelijkgesteld
- de dagen van afwezigheid wegens syndicale verplichtingen of syndicale vorming;
- de dagen van wederoproeping onder de wapens;

- de dagen van toegestane afwezigheid met een maximum van 5 dagen per referteperiode;
- de dagen van afwezigheid wegens educatief verlof of wegens sociale promotie;
- de dagen van afwezigheid wegens familiaal verlof;
- de dagen van werkloosheid wegens technische stoomis, slecht weer of overmacht, met uitsluiting van overmacht als gevolg van staking in een gedeelte van de onderneming, met een maximum van 10 dagen per geval;
- de dagen van afwezigheid wegens zwangerschaps- en bevallingsrust (maximum 15 weken).

De dagen van afwezigheid komen alleen in aanmerking in zover zij tijdig werden gerechtvaardigd volgens de modaliteiten, vermeld in het arbeidsreglement.
(dertiende gedachtestreep toegevoegd door art. 2 van de CAO van 16 juni 1997).

Art. 7. De eindejaarspremie, berekend als bedoeld in artikel 3 is slechts verworven indien in de referteperiode geen dagen van ongerechtvaardigde afwezigheid voorkomen.

Voor de eerste en tweede dag van ongerechtvaardigde afwezigheid wordt telkens een vermindering van 5 uren toegepast. Voor elke volgende dag van ongerechtvaardigde afwezigheid bedraagt de vermindering 10 uren

Bij elke ongerechtvaardigde afwezigheid zal de vermindering aan de betrokkene worden betekend

Niet ingevolge artikel 6 gelijkgestelde doch door de werkgever of zijn afgevaardigde toegestane afwezigheid, wordt niet als ongerechtvaardigde afwezigheid beschouwd

HOOFDSTUK. III. *Bijzondere bepaling*

Art. 8. De bepalingen van de artikelen 3 tot en met 7 in geen geval betrekking op de bedrijven die een programmatie hebben opgesteld omtrent de toekenning van de eindejaarspremie, evenmin op de bedrijven waar de 13e maand of eindejaarspremie reeds is verworven. In bedrijven waar reeds een gunstigere regeling bestaat blijft deze behouden

HOOFDSTUK IV. *Geldigheid*

Art. 9. Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 1 januari 1989. Zij geldt voor onbepaalde duur en kan opgezegd worden door één der partijen, mits drie maanden op voorhand opzegging wordt betekend per aangetekende brief gericht aan de voorzitter van het Paritair Comité voor de metaal-, machine- en elektrische bouw.

Aanvullend pensioen

Collectieve arbeidsovereenkomst van 20 november 2006 (85.748)

Invoering van een sociaal sectoraal pensioenstelsel en instelling van een pensioenreglement

Alle artikels + bijlage.

Geldigheidsduur : 1 januari 2007 voor onbepaalde duur.

Collectieve arbeidsovereenkomst van 20 november 2006 (85.749)

Oprichting van het solidariteitsfonds en instelling van een solidariteitsreglement

Alle artikels.

Geldigheidsduur : 1 januari 2007 voor onbepaalde duur.